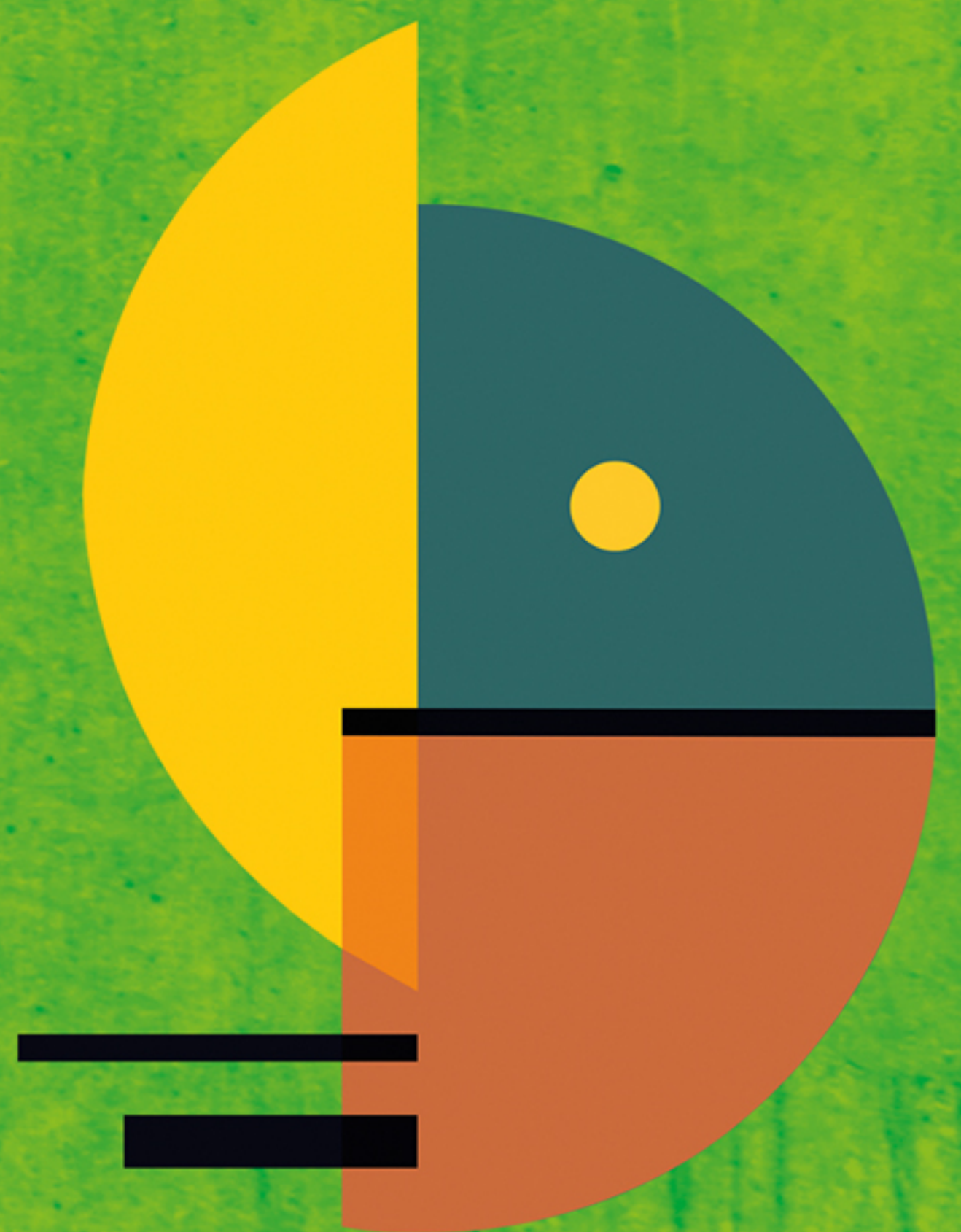

ТОМУ
ІСНУЄ
НІЩО
НАРИСИ
ПРО
ТВОРЧІСТЬ
РОМАНА
ХОНЕТА

Серія
«Сучасне польське літературознавство»

Видавництво «Крок»

Instytut literatury

DLATEGO JEST NIC
Szkice o twórczości Romana Honeta

ТОМУ ІСНУЄ НІЩО

Нариси про творчість Романа Хонета

*Переклав з польської
Юрій Завадський*

Видавництво «Крок»
Тернопіль, Україна
2022

Юзеф Марія Рушар

Адже мертві мандрують швидко

...хто на боці думки,
той пізнав яскраві наймення любові
потойбічної, його ведуть очі,
завше звернені в бік померлого...

Роман Хонет, «хто на боці думки»

Поезія — дочка пам'яті чи втрати? Це питання з царини поезики. Читачі поезії Романа Хонета — ті, які люблять занурюватися у тривожний внутрішній світ людини; ті, які уважно дослухаються до жорстоких висновків про гігантський смуток людської екзистенції.

Світ не злий, він просто нами не цікавиться, — говорить поет у деяких віршах, найчастіш у більш ліричних, тобто (у класичному значенні цього слова) особистих визнаннях любові та смерті. Останніми роками йде мова лиш про те друге: може це омана, яка побудована часто на статистиці вражень. Зникання та занепад — повільні образи смерті та посмертні спогади — це головна тема цієї поезії, яку можна зрозуміти як тривалу чи очікувану самотність. Час — це проминання, а біль існування у відразливій цивілізації, яка, на щастя, конечно (це наче джерело збоченого оптимізму?), бореться з «невпевненою впевненістю», що час любові не гине і ніколи не загине, врятується. Парадокс проминання в тому, що проминання так само проминає, а парадокс смерті — у тому, що смерть триває. Адже любов смертних істот (людей також!) залишає за собою час, який не мине, бо «кожної миті вічно триває любов. це кришталеве око / фараона» («квіти, личинки», зі збірки «грайся»). І не змінить

Юзеф Марія Рушар. Адже мертві мандрують швидко

цього переконання (віри) навіть те, що в руці археолога розсипалися на пил квіти, які поклала на могилу Тутанхамона його кохана три тисячі років тому — це оптимістична версія. Поміж «минулим часом і часом неважливим» є лише любов, а точніше, її пам'ять. Коли її бракуватиме, то й світу не буде — це контрверсія, песимістична. Незрозуміло, чи має читач вибір, але поет підкидає ілюзію, що наче так.

У цьому на половину оніричному, на половину щоденному, а загалом жахливому світобаченні нас дивує тривке відчуття втраченого раю на майже біблійній землі, адже «на долині плачу». Здеградований і здегенерований світ не заслуговує нічого кращого за небуття і забуття. Як у такому світі жити? І що може поет (хочеться сказати «у марному часі», але це надто затерта цитата)? Відповідь є у вірші «способи надсилання листів»:

подорож від смерті відрізняється поверненням
і способами надсилання листів.

[...]

листи з подорожі мають довгу історію
листи зі смерті ніколи не закінчуються.
(зі збірки «тихі собаки»)

Ось коротко все про уяву Романа Хонета, про яку говорять як про «звільнену». Решта — в окремих рецензіях збірок, у дослідженнях та інтерпретаціях віршів.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.